

VÝKLAD K JEDNACÍMU A VOLEBNÍMU ŘÁDU ČESKÉHO ZAHRÁDKÁŘSKÉHO SVAZU, z. s.

ÚVOD

Jednací a volební řád je základním předpisem, který v souladu se stanovami Českého zahrádkářského svazu, z. s. (dále jen „svaz“) podrobněji upravuje zásady činnosti orgánů svazu a jeho organizačních jednotek, volbu a odvolání orgánů svazu a jeho organizačních jednotek. Nové znění jednacího a volebního řádu (dále jen „JVŘ“) orgánů svazu a organizačních jednotek akceptuje především změny v konstrukci stanov svazu (dále jen „stanovy“), schválených na zasedání sněmu svazu dne 24. listopadu 2019 a z platných právních předpisů. Nově koncipovaná právní konstrukce JVŘ nahrazuje jednací a volební řád orgánů svazu z roku 2014, přičemž plně akceptuje změny, ke kterým došlo v rámci svazu v uplynulém období. Členové orgánů svazu a organizačních jednotek proto musí mít velmi dobrou znalost JVŘ, aby tak mohli jeho jednotlivá ustanovení v praktické činnosti uplatňovat.

ČÁST PRVNÍ HLAVA I

K ČI. 1:

JVŘ orgánů svazu a organizačních jednotek podrobně rozpracovává příslušná ustanovení stanov. Cílem tohoto rozpracování je konkretizace postupů orgánů svazu a organizačních jednotek při přípravě, svolání a průběhu jejich zasedání a usnášení se na něm. Dále stanoví druhy voleb, jejich způsob a zásady. V neposlední řadě jsou řešeny i další záležitosti orgánů svazu a organizačních jednotek uvedené v ust. § 3 stanov.

JVŘ v odst. 2 akceptuje to, že může při jednání na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vzniknout situace, která není podrobně v JVŘ upravena a je třeba na ní bezprostředně na probíhající zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky reagovat. V tomto případě je rozhodující, zda se pro odlišnou úpravu usnese nadpoloviční většina přítomných členů svazu, a tato podrobnější úprava neodporuje platným právním předpisům, stanovám a ani tomuto JVŘ.

HLAVA II

V souladu s požadavkem na zestručnění stanov byla z nových stanov vypuštěna ta ustanovení, která upravovala složení statutárních orgánů svazu a organizačních jednotek a nově tuto úpravu obsahuje HLAVA II tohoto JVŘ.

K ČI. 2:

Podle ust. § 14 odst. 6 písm. b) stanov náleží výhradně členské schůzi stanovit počet členů výboru, přičemž členskou schůzí je přímo volen pouze předseda základní organizace. Dále se na zasedání členské schůze volí členskou schůzí stanovený počet členů výboru, minimálně dva, čímž je naplněn požadavek ust. § 16 odst. 1 stanov, že výbor má nejméně 3 členy. Z praktického hlediska, pro rozhodování na zasedání výboru je žádoucí, aby počet členů výboru, včetně předsedy základní organizace, byl lichý. V případě tříčlenného výboru by již měla být zachována akceschopnost výboru, zejména v případech, kdy jsou uzavírány různé smlouvy, k jejichž platnosti je vždy třeba dvou podpisů členů statutárního orgánu podle ust. § 38 odst. 3 stanov.

Na základě požadavků ze základních organizací a územních sdružení byl ve stanovách nově upraven počet členů u tzv. „malých základních organizací“ do 20 členů (doposud bylo 10 členů), kdy je volen individuální statutární orgán, kterým je předseda základní organizace.

Rovněž nemusí být u této základní organizace voleni členové kontrolní komise a **je volen pouze revizor účtů**, který kontroluje hospodaření základní organizace a současně

podepisuje s předsedou účetní doklady. Ostatní působnost kontrolní komise pro základní organizaci zajišťuje podle potřeby kontrolní komise územního sdružení v souladu s ust. § 26 odst. 3 písm. k) stanov.

Tímto však není omezeno právo členské schůze rozhodnout o tom, že u této organizace bude volen statutární orgán kolektivní s počtem nejméně 3 členů, z nich jeden je předseda základní organizace přímo zvolený členskou schůzí a dále že budou voleni členové kontrolní komise (nejméně tři členové včetně předsedy kontrolní komise, který se přímo volí na zasedání členské schůze) místo revizora účtů.

U základní organizace s vyšším počtem členů lze předpokládat vyšší nároky na práci členů výboru, což v případě tříčlenného výboru by mohlo být i problematické, a proto je na rozhodnutí členské schůze, jak početný bude výbor základní organizace. Stanovy již ale nedefinují, mimo předsedy základní organizace, další funkce členů výboru a tyto jsou, jako příklad uvedeny v JVR.

V odstavci 4 jsou pro příklad uvedeny názvy některých funkcí členů výboru a členové výboru jsou do funkcí voleni na prvním zasedání výboru po jejich volbě na zasedání členské schůze. Jak budou jednotlivé funkce členů výboru nazvány, je na rozhodnutí členské schůze potažmo výboru základní organizace, kdy by se měly posuzovat místní zvyklosti a potřeby základní organizace, přičemž JVR umožňuje jednotlivé funkce vhodným způsobem kumulovat.

Při rozhodování o početním složení výboru a funkcích členů výboru je třeba vycházet z potřeb základní organizace pro její bezproblémové fungování a zajištění činností, které jsou orientačně definovány v odstavci 5.

V odstavci 6 je konstatováno, že působnost výboru je podrobně upravena v ust. § 16 stanov, ze kterých musí členové výboru při své práci důsledně vycházet. Předsedovi základní organizace jako individuálnímu statutárnímu orgánu náleží působnost výboru dle stanov v přiměřeném rozsahu.

V odstavci 7 je blíže uvedeno, kdy můžou členové statutárního orgánu zastupovat základní organizaci navenek. Podmínkou je, že musí být zapsáni ve spolkovém rejstříku, který je pro svaz veden u Městského soudu v Praze. Důležité je, aby byli ve spolkovém rejstříku zapsáni minimálně 3 členové výboru pro případ, že by jeden ze členů výboru byl delší dobu neschopen svou funkci zastávat (např. dlouhodobá nemoc, služební cesta apod.), protože zejména při jednání s úřady se vyžaduje přítomnost dvou členů výboru a dále při uzavírání smluv, dohod a jiných právních dokumentů jsou třeba dva podpisy členů výboru, kteří jsou zapsáni ve spolkovém rejstříku. V případě, že by nebyl ve spolkovém rejstříku zapsán dostatečný počet členů výboru, tak by se mohlo stát v některých případech, že by základní organizace byla částečně nefunkční (nemohla by uzavírat smlouvy, jednat se státními orgány apod.).

Funkce předsedy základní organizace je proti ostatním funkcím ve výboru specifická již v jeho volbě přímo na zasedání členské schůze, a především v tom, že organizuje a řídí činnost výboru, je garantem za přípravu materiálů pro jednání uvnitř i vně základní organizace atd. Působnost předsedy základní organizace při výkonu funkce je blíže upravena v odstavci 8 a 9, kde se uvádí, že se ve své činnosti řídí stanovami. Rozhoduje-li předseda základní organizace o věcech, které jsou v působnosti výboru a věc nesnese odkladu, jeho rozhodnutí vyžaduje schválení výborem na jeho nejbližším zasedání (např. se může jednat o přípravu smluv nebo dohod s dodavateli, obecním či jiným úřadem apod.).

Členové výboru, kteří byli výborem zvoleni do jednotlivých funkcí vykonávají své činnosti samostatně v rámci stanovených kompetencí výborem. K tomu se doporučuje pro jednotlivé

funkce stanovit výborem rámcovou náplň jejich činností, aby členové výboru měli ucelený přehled o své působnosti a tyto jejich činnosti nemohly být svévolně měněny bez rozhodnutí a schválení výborem.

Rozhoduje-li se o zásadních otázkách, které přesahují působnost jednotlivých členů výboru, rozhoduje většina hlasů přítomných členů výboru.

V odstavci 10 je konstatováno, že je-li více zahrádkových osadách zřízených při základní organizace, je jejich zastoupení ve výboru upraveno samostatně v další části JVŘ.

K Čl. 3:

Tak, jako u základní organizace náleží výhradně členské schůzi stanovit počet členů výboru, přičemž členskou schůzí je přímo volen pouze předseda základní organizace, tak u územního sdružení náleží výhradně konferenci územní sdružení stanovit počet členů rady územního sdružení a volit jejich členy. Pouze konferenci územního sdružení také náleží stanovit složení představenstva územního sdružení (kolektivní statutární orgán), volit předsedu územního sdružení a další členy představenstva územního sdružení v souladu s ust. § 18 stanov.

Stanovy již ale nedefinují, mimo předsedy územního sdružení, další funkce členů představenstva a tyto jsou, jako příklad uvedeny v JVŘ. V odstavci 4 jsou pro příklad uvedeny názvy některých funkcí členů představenstva a členové představenstva jsou do funkcí voleni na prvním zasedání představenstva územního sdružení po jejich volbě na zasedání konference územního sdružení. Jak budou jednotlivé funkce členů představenstva nazvány, je na rozhodnutí představenstva územního sdružení, kdy by se měly posuzovat místní zvyklosti a potřeby územního sdružení, přičemž JVŘ umožňuje jednotlivé funkce vhodným způsobem kumulovat.

Při rozhodování o početním složení představenstva a funkcích členů představenstva je třeba vycházet z potřeb územního sdružení pro jeho bezproblémové fungování a zajištění činností, které jsou orientačně definovány v odstavci 6.

V odstavci 5 je deklarována možnost vykonávání některých činností, které jsou jinak náplní práce člena představenstva, zaměstnancem územního sdružení. **To, že zaměstnanec územního sdružení vykonává činnosti náležící do působnosti člena představenstva, ale nezakládá zaměstnanci právo na funkci člena představenstva.**

V odstavci 7 je blíže uvedeno, kdy můžou členové statutárního orgánu zastupovat územní sdružení navenek. Podmínkou je, že musí být zapsáni ve spolkovém rejstříku, který je pro svaz veden u Městského soudu v Praze. Důležité je, aby byli ve spolkovém rejstříku zapsáni minimálně 3 členové představenstva pro případ, že by jeden ze členů představenstva byl delší dobu neschopen svou funkci zastávat (např. dlouhodobá nemoc, služební cesta apod.), protože zejména při jednání s úřady se vyžaduje přítomnost dvou členů představenstva a dále při uzavírání smluv, dohod a jiných právních dokumentů jsou třeba dva podpisy členů představenstva, kteří jsou zapsáni ve spolkovém rejstříku. V případě, že by nebyl ve spolkovém rejstříku zapsán dostatečný počet členů představenstva, tak by se mohlo stát v některých případech, že by územní sdružení bylo částečně nefunkční (nemohlo by uzavírat smlouvy, jednat se státními orgány apod.).

Funkce předsedy představenstva je proti ostatním funkcím ve výboru specifická již v jeho volbě přímo na zasedání konference územního sdružení, a především v tom, že organizuje a řídí činnost představenstva, je garantem za přípravu materiálů pro jednání uvnitř i vně základní organizace atd. Působnost předsedy územního sdružení při výkonu funkce je blíže upravena v odstavci 8 a 9, kde se uvádí, že se ve své činnosti řídí stanovami. Rozhoduje-li předseda územního sdružení o věcech, které jsou v působnosti představenstva a věc nesnese odkladu, jeho rozhodnutí vyžaduje schválení představenstvem na jeho nejbližším

zasedání (např. se může jednat o přípravu smluv nebo dohod s dodavateli, obecním či jiným úřadem apod.).

Členové představenstva, kteří byli představenstvem zvoleni do jednotlivých funkcí vykonávají své činnosti samostatně v rámci stanovených kompetencí představenstvem. K tomu se doporučuje pro jednotlivé funkce stanovit představenstvem rámcovou náplň jejich činností, aby členové představenstva měli ucelený přehled o své působnosti a tyto jejich činnosti nemohly být svévolně měněny bez rozhodnutí a schválení představenstvem.

Rozhoduje-li se o zásadních otázkách, které přesahují působnost jednotlivých členů představenstva, rozhoduje většina hlasů přítomných členů představenstva.

K Čl. 4:

Představenstvo svazu (kolektivní statutární orgán svazu) je voleno v počtu stanoveném sněmem svazu na zasedání sněmu svazu. Z uvedeného vyplývá, že sněm svazu na svém zasedání volí předsedu svazu, stanovený počet místopředsedů představenstva a další členy představenstva. Ze zvolených místopředsedů představenstva může být jeden z nich zvolen prvním místopředsedou představenstva.

Místopředsedové představenstva se volí tak, aby byly pokryty potřeby řízení a organizování jednotlivých oblastí činností svazu, přičemž JVR umožňuje jednotlivé funkce vhodným způsobem kumulovat.

Při stanovování počtu členů představenstva by měl být dodržen lichý počet členů.

V odstavci 2 je blíže uvedeno, kdy mohou členové statutárního orgánu zastupovat svaz navenek. Podmínkou je, že musí být zapsáni ve spolkovém rejstříku, který je pro svaz veden u Městského soudu v Praze. Důležité je, aby byli ve spolkovém rejstříku zapsáni minimálně 3 členové představenstva pro případ, že by jeden ze členů představenstva byl delší dobu neschopen svou funkci zastávat (např. dlouhodobá nemoc, služební cesta apod.), protože zejména při jednání s úřady se vyžaduje přítomnost dvou členů představenstva a dále při uzavírání smluv, dohod a jiných právních dokumentů jsou třeba dva podpisy členů představenstva, kteří jsou zapsáni ve spolkovém rejstříku. V případě, že by nebyl ve spolkovém rejstříku zapsán dostatečný počet členů představenstva, tak by se mohlo stát v některých případech, že by svaz byl částečně nefunkční (nemohl by uzavírat smlouvy, jednat se státními orgány apod.).

Působnost předsedy svazu při výkonu funkce je blíže upravena v odstavci 3 a 4, kde se uvádí, že se ve své činnosti řídí stanovami. Rozhoduje-li předseda svazu o věcech, které jsou v působnosti představenstva a věc nesnese odkladu, jeho rozhodnutí vyžaduje schválení představenstvem na jeho nejbližším zasedání (např. se může jednat o přípravu smluv nebo dohod s dodavateli, obecním či jiným úřadem apod.).

Členové představenstva, kteří byli představenstvem zvoleni do jednotlivých funkcí vykonávají své činnosti samostatně v rámci stanovených kompetencí představenstvem a tyto jejich činnosti nemohly být svévolně měněny bez rozhodnutí a schválení představenstvem. Rozhoduje-li se o zásadních otázkách, které přesahují působnost jednotlivých členů představenstva, rozhoduje většina hlasů přítomných členů představenstva.

HLAVA III

V rámci svazu existují základní organizace, kde je více než jedna zahrádková osada. Z tohoto důvodu jsou samostatně a podrobněji upraveny některé organizační činnosti v této základní organizaci v souladu se stanovami.

K Čl. 5:

V odstavci 1 se obligatorně stanoví povinnost, mít ve výboru základní organizace zastoupení z každé zahrádkové osady. Smyslem tohoto ustanovení je, aby členové osady mohli prostřednictvím svého zástupce ve výboru realizovat své náměty, návrhy a požadavky na zasedání výboru základní organizace. Pro zástupce osady ve výboru z toho vyplývá, že

zásadně ve výboru jednají v rámci pověření, které má od členů příslušné zahrádkové osady a má povinnost informovat členy osady o přijatých usnesení výborem na jeho zasedání.

Pravidla pro tvorbu osadního řádu uvedená v odstavci 2 **jsou ve své podstatě pro základní organizace s více zahrádkovými osadami subsidiárním (podpůrným) ustanovením vůči stanovám**, které v ust. § 14 odst. 6 písm. k), mimo jiné stanoví, že v působnosti členské schůze je schvalovat osadní řád. Z uvedeného vyplývá, že výbor zpracuje a členské schůzi předloží ke schválení komplexní osadní řád, zpracovaný dle vzoru osadního řádu svazu. Následně **osadní výbor zpracuje osadní řád, který již neupravuje oblasti, které obsahuje osadní řád základní organizace, ale obsahuje pouze specifickou problematiku zahrádkové osady**. Tento návrh osadního řádu předloží osadní výbor ke schválení členům osady a po jeho schválení je nedílnou přílohou osadního řádu základní organizace. Jako příklad lze uvést rozdílnou výši účelového příspěvku mezi osadním řádem základní organizace a osadním řádem zahrádkové osady v návaznosti na vlastnictví pozemků v zahrádkových osadách (ve vlastnictví členů osady, v nájmu základní organizace od státu, obce, církve apod.), protože nelze požadovat od členů osady, kteří mají pozemky zahrádek ve svém vlastnictví a odvádí daň z nemovitosti, aby formou účelového příspěvku hradili část nájemného členům jiné osady, které může být navíc v jednotlivých osadách v různé výši podle dohody s vlastníkem pozemku. Jedná se o velmi složité záležitosti, které je nutno v osadním řádu upravit pečlivě a individuálně.

Při hodnocení účasti a hlasování na zasedání členů osady se důsledně aplikuje ust. § 5 stanov. Pro zasedání členů osady se z odst. 4 citovaného paragrafu aplikuje věta za středníkem, tzn. že zasedání členů osady je schopno se usnášet za účasti nejméně jedné třetiny členů osady vedených v seznamu členů, není-li ve stanovách upraveno jinak.

K přijetí usnesení je třeba většiny hlasů členů osady v době usnášení, pokud ve stanovách není upraveno jinak.

Velmi důležité pro fungování základní organizace s více členy v jedné nebo více zahrádkových osadách je ustanovení ve stanovách, že v takovémto případě může být zasedání členské schůze konáno formou shromáždění delegátů. Z každé osady musí být vždy jeden delegát a pro počet dalších delegátů stanoví klíč členská schůze. **Klíč pro volbu dalších delegátů připraví výbor základní organizace k projednání a schválení na zasedání poslední členské schůze, konané formou shromáždění delegátů, před volební členskou schůzí**.

Pokud jde o volbu delegátů na jednání členské schůze konané formou shromáždění delegátů **platí**, že při stanovení klíče pro počet delegátů je třeba vycházet ze zásady, **že každý delegát ze zahrádkové osady v základní organizaci je, v souladu s ust. § 14 odst. 5 stanov, volen přibližně stejným počtem hlasů**.

Jestliže se koná zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů, tak podle odstavce 6 musí výbor zaslat program zasedání delegátům tak, aby s jeho obsahem mohli seznámit členy osady a ti k jednotlivým bodům programu mohli dát své připomínky a náměty v přijatém usnesení z tohoto zasedání. Delegáti přijaté usnesení ze zasedání členů osady přednesou na zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů při projednávání jednotlivých bodů programu. V odstavci 7 se stanoví, že usnesení za zasedání členů osady je pro delegáty z této osady závazné a na zasedání členské schůze formou shromáždění delegátů musí vystupovat a jednat v souladu s ním.

V záležitostech uvedených v odstavci 8 se důsledně postupuje podle ust. § 5 stanov.

HLAVA IV

K Čl. 6:

Obligatoriamente se stanoví, že všechny orgány svazu nebo organizační jednotky musí při svém jednání a rozhodování postupovat tak, aby nedošlo k porušení práv a dalších oprávněných zájmů jak členů svazu, tak i dotčených subjektů, se kterými orgán svazu nebo organizační jednotky jedná.

K Čl. 7:

Jménem konkrétního orgánu svazu nebo organizační jednotky uvedených v odstavci 1 je upraveno jednání jménem svazu příslušnými zástupci, kteří jsou taxativně uvedeni v Čl. 2 odst. 7, v Čl. 3 odst. 7 a v Čl. 4 odst. 1 tohoto JVR.

V ustanovení odst. 1 § 38 stanov je uvedeno, že základní organizaci navenek **obvykle** zastupují dva členové statutárního orgánu uvedení ve spolkovém rejstříku. Výklad pojmu **obvykle** umožňuje v případech menších základních organizací (pouze tříčlenný výbor) určit výboru k zastupování základní organizace spolu předsedu základní organizace dalšího člena výboru nebo jednom dva členy výboru, zejména je-li potřeba k uzavření smlouvy dvou podpisů členů statutárního orgánu. **To neplatí v případě, kdy statutárním orgánem u základní organizace s počtem do 20 členů je pouze předseda základní organizace, který zastupuje základní organizaci sám.**

V souladu se stanovami může orgán svazu nebo organizační jednotky zmocnit k zastupování na základě a v rozsahu zástupčího oprávnění uvedeném v písemné plné moci „kohokoliv“ tzn., že zmocněna může být jak fyzická, tak i právnická osoba. Institut zastoupení obecně slouží k řešení situací, kdy nějaká osoba (fyzická i právnická) nemůže sama právně jednat (zákonné zastoupení), nebo sama právně jednat z rozličných důvodů nechce (smluvní zastoupení)

Zastoupení na základě plné moci upravuje ust. § 441 odst. 1 občanského zákoníku. V odst. 2 je uvedeno, kdy musí být plná moc udělena písemně. **Doporučujeme**, aby v případě zmocnění k zastupování na základě plné moci **byla orgány svazu a organizační jednotky plná moc udělena vždy písemně**, čímž se zamezí vzniku případných sporných situací.

Zastoupení nevzniká udělením plné moci, neboť „plná moc má funkci jen jako potvrzení zastoupeného o tom, že zastoupení bylo ujednáno a vzniklo“. Plná moc je tedy jednostranným právním jednáním zmocnitel, určeným třetí osobě (třetí osobám), v němž zmocnitel prohlašuje, že si zvolil zmocněnce, aby ho zastupoval v rozsahu uvedeném v této plné moci.

Pro zajištění řádného fungování orgánu svazu nebo organizační jednotky je stanovena povinnost zmocněnci, informovat o průběhu a výsledku jednání orgán svazu nebo organizační jednotky bez zbytečného odkladu. Záměrně nebyla stanovena konkrétní časová lhůta pro podání informace zmocněncem orgánu svazu nebo organizační jednotky. Smyslem této právní úpravy je, aby informace zmocněnce byla orgánu svazu nebo organizační jednotky podána co nejdříve po skončení jednání zmocněncem a tato povinnost nebyla vázána konkrétní časovou lhůtou.

Pojem „**bez zbytečného odkladu**“ je neurčitý pojem, který se hodnotí podle zvyklostí v dané věci. Ale většinou se jedná o lhůtu v řádu dní, většinou nejpozději do 30 dnů od dne vzniku konkrétní události.

K Čl. 8:

V zájmu objektivní a ucelené prezentace o činnosti svazu, orgánů svazu a organizačních jednotek mohou veřejný projev učinit pouze ve stanovách k tomu určení zástupci nebo k tomu pověřeni členové svazu, kteří k takovému projevu disponují potřebnými informacemi a znalostmi. Tímto opatřením je sledován cíl, aby o činnosti svazu, orgánů svazu

a organizačních jednotek byly na veřejnosti prezentovány pouze objektivní a nezkreslené informace.

HLAVA V

K Čl. 9:

Z dikce ustanovení Čl. 9 JVR vyplývají povinnosti a oprávnění pro orgány svazu a organizační jednotky, členy a zaměstnance svazu, které jsou spojené se vznikem a doručováním písemností a dokumentů orgánů svazu a organizační jednotky.

V zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů je v ust. § 3 odst. 2 písm. b) uvedeno, **že povinnost uchovávat dokumenty a umožnit výběr archiválií mají za podmínek stanovených tímto zákonem mj. i spolky**, které jsou podle zákona soukromoprávními původci. Soukromoprávní původci mají také povinnost ukládat dokumenty a umožnit z nich výběr archiválií, ovšem za daleko mírnějších podmínek než původci veřejnoprávní. Podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona provádí výběr archiválií mimo skartační řízení u vrcholných nebo obdobných orgánů spolků Národní archiv. Znamená to, že Národní archiv bude kromě archivů osobních a rodinných pečovat o vrcholné a obdobné orgány vyjmenovaných právnických osob — soukromoprávních subjektů, tj. subjektů, které mají víceúrovňovou (nejméně tříúrovňovou) strukturu volených orgánů (mezi ústředím a výbory základních organizací mají minimálně jeden stupeň orgánů, v případě svazu tj. „územní sdružení“).

Výkon spisové služby je upraven v § 63 a násl. zákona a ve vyhlášce č. 259/2012 Sb. a vztahuje se na subjekty uvedené v § 63 odst. 1 zákona. Z dikce uvedených ustanovení zákona vyplývá, že spolek nemá povinnost vést spisovou službu a nemá povinné skartační řízení podle zákona, ale má pouze povinnou nabídku k výběru mimo skartační řízení.

K zajištění jednotného postupu při výkonu spisové služby a skartačního řízení při aplikaci odstavce 5 JVR je vhodné postupovat **dle ust. § 64 až § 68 zákona, případně i vyhlášky o podrobnostech výkonu spisové služby v návaznosti na aktuální potřebu orgánu svazu a organizační jednotky**.

ČÁST DRUHÁ HLAVA I

K Čl. 10:

Obecné principy svolání zasedání orgánů svazu nebo organizačních jednotek jsou vyjádřeny oprávněním představenstva svazu, představenstva územního sdružení, předsedy představenstva, předsedy základní organizace, předsedy kontrolní komise a předsedy rozhodčí komise svolat jejich zasedání.

Konkretizuje se způsob svolání zasedání orgánů svazu nebo organizačních jednotek tak, aby členové orgánu svazu nebo organizační jednotky o jeho svolání byli včas a způsobem obvyklým informováni. Zasedání se svolává písemným oznámením v termínech, které jsou uvedeny v odstavci 2 písm. a) a b). Písemné oznámení o termínu zasedání se doručí účastníkům zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky (poštou, e-mailem, SMS zprávou nebo osobním předáním proti podpisu) a se zveřejní na informační tabuli v zahrádkové osadě nebo na webové stránce orgánu svazu nebo organizační jednotky, pokud ji mají zřízenou. **Písemné oznámení o zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky musí obsahovat datum, hodinu, místo a program zasedání**.

Pro případ, že nebude zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky v průběhu roku svoláno v případech uvedených v odstavci 7, je pro tento případ v JVR stanovena mimořádná možnost svolat zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vyšším orgánem svazu nebo organizační jednotky. Smyslem tohoto opatření je zachovat funkčnost orgánů svazu a organizačních jednotek.

Rovněž tak se stanoví nejzazší termín pro pozvání toho, jehož osobní věci budou předmětem zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky. Tímto opatřením se zachovává právo člena svazu být přítomen na zasedání, kde se projednávají jeho osobní záležitosti, právo se k nim vyjádřit, vznášet návrhy a požadavky.

V neposlední řadě se v odstavci 9 upravuje nejzazší termín pro svolání členů svazu na zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky pro případ, kdy bude potřeba k přejetí rozhodnutí a usnesení ze zasedání kvalifikovaná většina. Obecné vyjádření předmětu této úpravy spočívá v tom, aby bylo docíleno přítomnosti kvalifikované většiny pro rozhodnutí a přijetí usnesení na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky, a nebylo nutno toto zasedání svolávat opakovaně.

K Čl. 11:

Z dikce ustanovení ust. § 14 odst. 2, § 19 odst. 4, § 22 odst. 3 a § 31 odst. 4 stanov vyplývá, že musí být svoláno zasedání členské schůze, rady územního sdružení, republikové rady nebo krajské koordinační rady, pokud o to požádá alespoň 1/3 členů. Doporučuje se, aby požadavek na mimořádné svolání zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky byl podán písemně s uvedením programu zasedání, což svolávajícímu umožní při svolání mimořádného zasedání informovat členy i o předmětu jejího jednání tak, jak ho požadují členové svazu žádající o svolání mimořádného zasedání.

Práva a povinnosti členů svazu upravují stanovy v ustanovení § 10. Jedná se o nejdůležitější právní úpravu ve vztahu ke členovi svazu. Této koncepci odpovídá i ustanovení odstavce 2, které deklaruje, že v případě projednávání otázky práv a povinností členů základní organizace na zasedání členské schůze podle stanov, musí být tyto otázky uvedeny v programu členské schůze jako samostatný bod.

HLAVA II

K Čl. 12:

Příprava zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky je jednou z nejdůležitějších činností organizátora zasedání.

Kdo má zodpovědnost za přípravu zasedání, programu a návrhu usnesení je konkrétně uvedeno v odstavci 1 až 8.

K zajištění řádné přípravy zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky se doporučuje dodržovat následující zásady:

1. Organizátor zasedání by měl mimo činností uvedených v odstavci 9 by měl dále připravit
 - a) případný seznam navrhovaných hostů,
 - b) návrhy na řídicího zasedání, případně návrh na složení pracovního předsednictva a komisí,
 - c) návrh organizačního a obsahového zajištění zasedání včetně termínovaných úkolů s určením osobní zodpovědnosti za realizaci.
2. Návrh programu zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky je sestavován zpravidla v následujícím pořadí:
 - a) volba komisí jsou-li pro zasedání zřizovány,
 - b) zpráva o činnosti, obsahující další postup v činnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky,
 - c) zpráva o hospodaření,
 - d) zpráva o činnosti kontrolní komise (případně revizora účtů), zpráva o činnosti rozhodčí komise,
 - e) zpráva o činnosti odborných a pracovních komisí, jsou-li zřízeny,
 - f) organizační a personální záležitosti,
 - g) aktuální informace (tzv. různé),

- h) diskuse,
- i) návrh usnesení.

V odstavci 10 jsou uvedeny náležitosti, které by měly obsahovat písemné materiály předkládané k projednání na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Písemné materiály pro zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky se předkládají organizátorovi zasedání v listinné a elektronické podobě nejpozději 14 před dnem zasedání. Dodržení uvedeného termínu je „nezbytné“, aby materiály mohly být zkompletovány a odeslány nejméně 10 dnů před zahájením zasedání jeho účastníkům. Ve výjimečných případech může předkladatel materiál předložit na zasedání i „ústně“ s náležitým odůvodněním proč tak učinil.

Je-li potřeba na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky volit členy mandátové, návrhové, případně volební komise připraví organizátorovi zasedání návrh na jejich složení orgán svazu nebo organizační jednotky uvedený v odstavci 13.

K Čl. 13:

Členové orgánu svazu nebo organizační jednotky mají povinnost podle ust. § 10 odst. 2 písm. c) se aktivně účastnit práce ve svazu a v organizační jednotce jíž je členem, z čehož vyplývá i povinnost se zúčastňovat zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Nemůže-li se člen orgánu svazu nebo organizační jednotky zasedání zúčastnit je vyžadováno, aby se organizátorovi zasedání stanoveným způsobem v odstavci 2 omluvil.

V odstavci 4 jsou uvedeny další subjekty, které se mohou zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky zúčastnit. Tyto subjekty mají však pouze hlas poradní.

HLAVA III

K Čl. 14:

V odstavci 1 jsou definováni předsedající, kteří řídí zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky. Předsedající zasedání zahájí jednání ve stanovenou dobu, uvedenou na pozvánce. V odůvodněných případech (např. dopravní kalamita atp.) může předsedající rozhodnout o posunutí zahájení zasedání. Předsedající je zodpovědný za dodržování JRV. Pokud těchto zásad zjevně nedbá, mají přítomní členové orgánu svazu nebo organizační jednotky právo rozhodnout o výměně předsedajícího.

Doporučuje se, aby předsedající vždy po uplynutí jedné hodiny přerušil jednání schůze a vyhlásil přestávku.

Před zahájením zasedání stvrdí členové svazu svoji přítomnost podpisem v prezenční listině. Zmocní-li člen svazu jiného člena svazu k zastupování na zasedání, doloží toto zmocnění písemnou plnou mocí, která je přílohou prezenční listiny a v listině se podepíše svým jménem.

Po provedené prezentaci a zahájení zasedání se provádí schválení programu zasedání. O případném návrhu na změnu programu nebo jeho doplnění rozhodují přítomní členové svazu hlasováním v souladu se stanovami. **Významné je ustanovení odstavce 8, kde je taxativně uvedeno, o které záležitosti není možno doplnit program členské schůze. Jedná se o záležitosti, které se bezprostředně týkají práv člena svazu a rozhodování o zániku základní organizace.**

Na základě návrhu předsedajícího při zahájení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky se mohou volit následující komise:

- a) **mandátová**, která ověřuje platnost mandátů zvolených delegátů, ověřuje počty přítomných účastníků zasedání a podává předsedajícímu zprávu o ověření platnosti mandátů, o počtu přítomných delegátů nebo členů s hlasem rozhodujícím a informuje o počtech účastníků s hlasem poradním a hostů. Průběžně informuje předsedajícího o potřebném počtu (kvoru) s hlasem rozhodujícím pro přijetí usnesení,
- b) **návrhová**, která eviduje přijaté návrhy k jednotlivým projednávaným bodům programu s návrhem na doplnění usnesení ze zasedání; připraví a přednese návrh usnesení, které obsahuje schválení zprávy o činnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky, včetně zprávy o hospodaření a o majetku orgánu svazu nebo organizační jednotky, zprávy kontrolní komise případně rozhodčí komise, dále návrh plánu činnosti podložený rozpočtem organizace, případně další návrhy předkládané ke schválení,
- a podle potřeby se volí další komise například:**
- c) **volební**, která v souladu s volebním řádem a stanovami zajišťuje technické a organizační provedení voleb a o jejich výsledcích pořizuje protokol,
- d) **tisková**, která poskytuje veřejným sdělovacím prostředkům informace o průběhu a výsledcích republikové rady; organizuje a zajišťuje případné tiskové konference.

Dále se může volit zapisovatel a ověřovatel zápisu.

Z dikce odstavce 7 vyplývá, že u základních organizací s počtem do 20 členů je možné sloučit funkci mandátové a návrhové komise nebo je vůbec nezřizovat a průběh zasedání tomu přizpůsobit tak, aby byl zajištěn řádný průběh zasedání členské schůze v souladu se stanovami a JVR.

K Čl. 15:

Ustanovení odstavce 1 je ustanovením subsidiární ve vztahu k ustanovení čl. 7 odst. 1 tohoto JVR a vůči příslušným ustanovením stanov, které vyplývá z obligatorní povinnosti schválit na každém zasedání opatření přijatá orgány svazu, organizačních jednotek a jejich zástupci. Uvedeným postupem je zajištěna právní osobnost orgánů svazu a organizačních jednotek.

Z ustanovení odstavce 2 vyplývá povinnost pro výbor základní organizace a představenstvo územního sdružení projednat na zasedání členské schůze základní organizace nebo zasedání rady územního sdružení po skončení účetního období zprávu o hospodaření, o čerpání rozpočtu a jeho změnách, účetní závěrku a návrh rozpočtu. Tímto postupem jsou zabezpečena práva vyplývající ze stanov a zajištěno rozhodování členské základny o hospodaření se svým majetkem.

V odstavci 3 je upraveno jednání o záležitostech, které vyžadují schválení kvalifikovanou většinou hlasů. Jedná se o taková opatření nebo záležitosti, které jsou výslovně uvedeny ve stanovách nebo JVR např. rozhodování o dobrovolném zrušení základní organizace nebo o její přeměně podle ust. § 14 odst. 6 písm. q) a r) stanov.

K Čl. 16:

Pro rozhodování a přijetí usnesení řádně svolaného zasedání členské schůze základní organizace platí v souladu se stanovami, že členská schůze je schopna se usnášet za účasti nejméně jedné třetiny členů svazu vedených v seznamu členů základní organizace a k přijetí usnesení je třeba většiny hlasů přítomných členů svazu v době usnášení se, pokud ve stanovách není dále upraveno jinak Takto koncipovaná právní úprava vytváří podmínky pro konání zasedání členské schůze a pro přijetí usnesení i v případě, kdy je na členské schůzi menší účast členů základní organizace z jakéhokoliv důvodu. Současně se tím i eliminuje případná snaha některých členů základní organizace zablokovat přijetí usnesení důležité pro další činnost základní organizace.

K Čl. 17:

Ustanovení odstavce 1 stanoví, že „člen svazu“ má právo vyjadřovat se na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky. Při výkladu i aplikaci tohoto ustanovení je přitom nutné respektovat ústavněprávní rozměr práv člena svazu, která svou podstatou představují zákonné provedení obecného práva vyjádřit své názory podle Listiny základních práv a svobod. Stanovy ani JVR výslovně nestanoví formu vyjádření člena svazu k projednávaným věcem a z tohoto hlediska by tudíž nebylo možno a priori vyloučit i písemnou formu. Právo člena svazu vyjádřit stanovisko je třeba vždy vykládat v souladu s jeho smyslem, tj. zajistit mu přiměřenou participaci na projednávání a rozhodování jednotlivých záležitostí, které se jej dotýkají. Součástí tohoto práva tedy je především možnost prezentovat své stanovisko před přijetím rozhodnutí o projednávané otázce a jemu odpovídající možnost ostatních členů orgánu svazu nebo organizační jednotky se s tímto stanoviskem seznámit.

Člen svazu může v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo v rámci diskuse podávat k projednávané věci návrhy. Mají se vztahovat k určité věci projednávané bodu a má z nich být zřejmé, na čem se má zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky usnést. Předsedající může požádat člena svazu, aby svůj návrh zpřesnil nebo jej předložil písemně.

Jestliže je v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo při diskusi přednesen návrh, může člen svazu nebo navrhovatel navrhnout přerušení projednávané věci. Současně může navrhnout, kdy má být projednávání obnoveno. O návrhu na přerušení projednávání rozhodne předsedající.

Navrhovatel může vzít svůj návrh zpět nejpozději do doby, než započne hlasování o usnesení ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky; poté již nelze návrh vzít zpět.

Pokud člen svazu nemluví k projednávané věci, předsedající ho na tuto skutečnost upozorní nebo mu v odůvodněných případech slovo odejme. Odůvodněnými případy zejména jsou:

- vyjadřování se k věci, které absolutně nesouvisí s projednávanou záležitostí,
- vyjadřování se k věci, které nemají žádný vztah k činnosti orgánu svazu nebo organizační jednotky,
- bezdůvodné a nevhodné napadání ostatních členů svazu, orgánů svazu nebo organizační jednotky apod.

Člen svazu je oprávněn se obrátit na ostatní přítomné členy svazu se žádostí, aby rozhodli hlasováním, zda rozhodnutí o odnětí slova nebo jeho neudělení je odůvodněné a zda mu není odepíráno jeho obecné právo vyjádřit své názory na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

K Čl. 18:

Ustanovení upravuje způsoby hlasování o návrzích podle rozhodnutí orgánu svazu nebo organizační jednotky nebo členů svazu zúčastněných na zasedání.

Veřejně se hlasuje zdvižením ruky, neusnese-li se orgán svazu nebo organizační jednotky na svém zasedání na jiném způsobu veřejného hlasování. Výsledky takového hlasování zjišťuje zapisovatel nebo členové volební komise.

Tajně se hlasuje zpravidla hlasovacími lístky. Tajným hlasováním, se hlasuje o věcech, na kterých se usnesl orgán svazu nebo organizační jednotky na svém zasedání. Výsledky takového hlasování zjišťuje zapisovatel.

V odstavci 2 až 5 jsou popsány postupy a způsoby hlasování, pokud se má o některých bodech usnesení hlasovat zvlášť, odděleně nebo je-li několik variant návrhu, případně hlasování o pozměňovacích návrzích.

Předsedající vyhlásí vždy výsledek hlasování tak, že sdělí počet přítomných členů svazu, počet hlasů odevzdaných pro návrh a proti návrhu a ohlásí, zda byl návrh přijat. Informace o výsledku hlasování musí být členům svazu na požádání dostupná.

Každý člen svazu může vznést při hlasování nebo bezprostředně po něm námitku proti průběhu nebo výsledku hlasování. O takové námitce rozhodne předsedající. Vyhoví-li předsedající námitce, musí se hlasování opakovat. Přehlasovaný člen svazu má právo v tomto případě žádat, aby jeho návrh byl uveden v zápise.

V odstavci 8 je upraven postup člena svazu při hlasování, neudělil-li plnou moc v případě jeho omluvné nepřítomnosti. Definuje se, jakým způsobem může svůj hlas pro a proti oznámit do doby hlasování.

K Čl. 19:

Pro odročení a ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky platí, že toto je v kompetenci předsedajícího, až na omezení, které spočívá v tom, že každý člen svazu nebo delegát s hlasovacím právem může, v rámci zachování práva vyjádřit se na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky k projednávaným problémům, požádat, aby přítomní členové svazu rozhodli, zda se má v zasedání pokračovat či nikoliv.

Odročení nebo ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky přichází v úvahu zejména v případech, kdy se v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vyskytly takové okolnosti, které brání jejímu řádnému dokončení. Důvodem pro odročení nebo ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky může být mj.:

- a) členové svazu nebyli o konání zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky řádně vyrozuměni způsobem stanoveným v čl. 10 tohoto JVŘ,
- b) zjistí-li se v průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky, že poklesl počet přítomných a v případě požadavku kvalifikované většiny není zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky usnášeníschopné,
- c) program zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nebyl vyčerpán ani po šesti hodinách zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky a je předpoklad, že v den zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky vyčerpán nebude,
- d) byl hrubě narušen průběh zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky nepřístojným chováním některých členů svazu.

K Čl. 20:

Při kontrole usnesení na následujícím zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky musí být vysloveno, zda jednotlivé body usnesení byly splněny nebo splněny nebyly. V případě, že splněny nebyly, je nutno uvést odůvodnění jejich nesplnění. Na základě zjištěných skutečností přijímá zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky příslušná opatření k nápravě. Tímto je zachováno právo člena svazu být informován o činnosti výboru nebo představenstva od poslední zasedání ve vztahu k plnění úkolů vyplývajících z přijatého usnesení.

Kontrola a schválení zápisu na následujícím zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky umožňuje členům svazu vznášet proti jeho úplnosti námitky a požadavky na jeho doplnění. Vysloví-li s podanými námitkami souhlas většina přítomných členů svazu, musí být zápis doplněn a upraven podle vznesených námitek a požadavků. Schválený zápis **dosvědčuje průběh zasedání a obsah usnesení.**

HLAVA IV

K Čl. 21:

Zápis ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky (dále jen „zápis“) je jediným dokumentem (pokud není pořizen zvukový záznam) o průběhu zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Obligatořně se v odstavci 1 stanoví, že zápis se pořizuje vždy; současně se stanoví 30denní lhůta pro jeho vyhotovení od ukončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

V odstavci 2 jsou definovány údaje, které by měl zápis ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky obsahovat. Nedílnou součástí zápisu je vlastnoručně podepsaná presenční listina včetně případných plných mocí, návrhy, námítky a dotazy písemně podané členem svazu při zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Ustanovení přijatých závěrů nebo usnesení, ve kterých jsou ukládány úkoly vždy obsahují označení toho, komu jsou uloženy včetně termínu pro jejich splnění. V opačném případě jsou uložené úkoly nekontrolovatelné a nelze určit toho, kdo za jejich splnění zodpovídá.

K Čl. 22:

Zápis ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky a usnesení se pořizuje v jednom vyhotovení. Je-li potřeba, v souladu s tímto JVR, zaslat členům orgánu svazu nebo organizační jednotky zápis a usnesení, zasílá se jejich kopie.

Dne 01. 01. 2021 nabývá účinnost zákon č. 33/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a další související zákony. Pro svaz a jeho organizační jednotky, které jsou právnickými osobami je velmi podstatná změna občanského zákoníku, kde se vkládá nový § 158a, který v odst. 1 stanoví, že právnická osoba uchovává po celou dobu své existence zápisy z jednání nejvyššího orgánu i s přílohami. V odst. 2 se deklaruje, že rozhoduje-li orgán podle odstavce 1 mimo zasedání v písemné formě, uchovává právnická osoba i všechny dokumenty související s takovým rozhodováním.

Z této právní úpravy pro svaz a jeho organizační jednotky vyplývá, že počínaje rokem 2021 bude muset svaz, územní sdružení a základní organizace uchovávat všechny zápisy i s přílohami ze zasedání sněmu, republikové rady, konference územního sdružení, rady územního sdružení a členské schůze, a to po celou dobu své existence. V odst. 3 je upraveno uchování dokumentů v případě zániku právnické osoby.

Zápis a usnesení ze zasedání z členské schůze, případně ze zasedání výboru se členům svazu nezasílá a zveřejňuje se způsobem v základní organizaci obvyklém, převážně na informační tabuli v zahrádkové osadě, případně na webové stránce, má-li ji základní organizace zřízenou. Mají-li členové základní organizace e-mailové adresy a dali v souladu s jiným právním předpisem souhlas s jejich užíváním pro zasílání informací v rámci základní organizace, zasílá jim výbor zápisy za zasedání členské schůze a výboru včetně usnesení prostřednictvím e-mailu.

V případě rozesílání (e-mailem nebo poštou) nebo zveřejňování zápisů a usnesení na webových stránkách a informačních tabulích ze zasedání orgánů svazu a organizační jednotky je nutné dbát na to, aby v nich obsažené informace, které umožňují identifikovat osobu již se údaje v uvedených dokumentech týkají, zejména jméno, věk, datum narození apod. byly uváděny pouze v souladu s jinými právními a svazovými předpisy, upravující ochranu osobních údajů.

HLAVA V

K Čl. 23:

Článek obsahuje běžná ustanovení upravující zakončení zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Upravuje se odpovědnost orgánů svazu nebo organizační jednotky za vyřízení dotazů, připomínek a námětů, které byly vzneseny členy svazu na zasedání, pokud z přijatých závěrů nebo v usnesení ze zasedání nevyplývá jinak. Je dána možnost na zasedání orgánů svazu nebo organizační jednotky rozhodnout usnesením o způsobu a termínu vyřízení podaných dotazů, připomínek a námětů. Zajištění práva člena svazu na odpověď na jím podané dotazy, připomínky a náměty je v případě nepřijetí usnesení ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky o těchto záležitostech je dána přímo ve větě druhé odstavce 2, včetně určení konkrétní lhůty pro vyřízení.

ČÁST TŘETÍ HLAVA I

K Čl. 24:

Z ust. § 4 odst. 3 stanov vyplývá, že funkční období volených členů orgánů svazu nebo organizačních jednotek je 5 let. Tomuto odpovídá i úprava v tomto článku, kdy je stanoveno, že sněm, konference územního sdružení a volební členská schůze základní organizace se svolává jedenkrát za 5 let.

V souvislosti se zasedáním sněmu a konference územního sdružení je stanoven klíč pro volbu delegátů ze základní organizace na zasedání konference územního sdružení a klíč pro volbu delegátů z územního sdružení na zasedání sněmu. Při stanovení klíče se vycházelo z potřeby, aby bylo zajištěno paritní zastoupení v návaznosti na počet členů v základní organizaci, resp. v územním sdružení.

Z dikce odstavce 3 písm. a) vyplývá, že členská schůze základní organizace se svolává nejméně jedenkrát za kalendářní rok. Toto ustanovení je v JVR zařazeno z toho důvodu, aby byla zachována funkčnost základní organizace a nevznikla mylná domněnka, že zasedání členské schůze se koná vždy jen ve volebním roce a v mezidobí pouze dle aktuální potřeby.

K Čl. 25:

Do jednotlivých orgánů svazu a organizačních jednotek lze volit veřejně nebo tajně. Jaký způsob voleb bude na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky uplatněn, je na rozhodnutí zúčastněných členů svazu na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky, před zahájením voleb.

K Čl. 26:

V odstavci 1 jsou přehledně shrnuty základní zásady volebního práva v podmínkách svazu.

K písm. a) a b)

V tomto ustanovení se aplikuje zejména Čl. 21 Základní listiny práv a svobod, kde se vychází z práva občana podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců. V podmínkách svazu toto právo člena svazu upravují stanovy a JVR.

Občanský zákoník upravuje, kdo může být účastníkem občanskoprávních vztahů, což je důležité i při uplatňování volebního práva ve svazu.

Je-li členem svazu nezletilý, platí pro něj, že **má (svéprávnost) způsobilost k jednání odpovídající rozumové a volní vyspělosti přiměřené jeho věku.** Právní jednání, k němuž

není nezletilý s ohledem na jeho míru vyspělosti způsobilý, tak musejí učinit jeho zákonní zástupci.

Při aplikaci práva člena svazu volit a být volen – ust. § 10 odst. 1 písm. d) stanov je nutno vycházet z dikce ust. § 6 odst. 1 stanov, kde se uvádí, že členem svazu se může stát fyzická osoba nebo právnická osoba, která souhlasí se stanovami. Z tohoto ustanovení je možno odvodit, že každá fyzická osoba může být, při splnění dalších požadavků uvedených ve stanovách, členem svazu a tím uplatňovat i své právo „**volit a být volen**“.

S ohledem na zásady voleb ve svazu je nutné aplikovat v případě „práva volit a být volen“ u nezletilých členů institut jejich zákonných zástupců, tj. přizvat na členskou schůzi základní organizace některého ze zákonných zástupců, aby práva nezletilých členů svazu byla plně zajištěna.

Pokud bude proti výsledkům voleb vznesena námitka podle odstavce 2, vykonávají své funkce dosavadní členové orgánu svazu nebo organizační jednotky do doby, než bude o námitce příslušným orgánem svazu nebo organizační jednotky rozhodnuto. Až po rozhodnutí o námitce, v případě jejího zamítnutí, vzniká působnost nově zvolenému členu nebo členům jejich působnost.

V odstavci 3 a 4 se deklaruje, že v souladu s ust. § 39 odst. 2 stanov nezaniká hmotná a právní odpovědnost člena orgánu svazu nebo organizační jednotky při skončení jeho funkčního období. V této souvislosti se postupuje podle jiných právních předpisů (např. občanský zákoník, zákoník práce, trestní zákoník).

V odstavci 5 se uvádí, že nezvolení členů kontrolní komise, případně rozhodčí komise podle stanov není důvodem k zániku svazu, územního sdružení nebo základní organizace jako v případě nezvolení členů orgánů uvedených v Čl. 27 odst. 11, Čl. 28 odst. 14 a Čl. 29 odst. 15 tohoto JVR.

K Čl. 27 až 29:

Oproti předchozímu JVR je v těchto ustanoveních zcela nově koncipována příprava a průběh voleb do jednotlivých orgánů svazu nebo organizačních jednotek

- základní organizace,
- územní sdružení,
- svaz.

Cílem nové právní konstrukce těchto ustanovení je zabezpečit řádný průběh voleb při dodržení stejných pravidel ve všech orgánech svazu a organizačních jednotek, protože při novelizaci stanov byla v zájmu jejich zestručnění některá ustanovení vypuštěna s tím, že budou předmětem úpravy novelizovaného JVR.

Z dikce jednotlivých ustanovení zcela jednoznačně plyne postup orgánů svazu nebo organizační jednotky, které by měly garantovat bezchybný a funkční průběh voleb v souladu se stanovami a tímto JVR.

Velmi významná je především úprava postupu příslušných orgánů svazu a organizační jednotky v případě, kdy nedojde ke zvolení statutárních orgánů vzhledem k tomu, že může dojít až ke zrušení základní organizace, územního sdružení, případně svazu.

HLAVA III

K Čl. 30:

Z dikce článku vyplývá, že o průběhu a výsledcích voleb do orgánu svazu nebo organizačních jednotek se obligatorně pořizuje zápis. Dále je stanoven obsah zápisu

a způsob seznámení účastníků zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky s pořízeným zápisem.

Při evidenci a manipulaci se zápisem o průběhu a výsledcích voleb se přiměřeně použije ustanovení Čl. 21 tohoto JVR.

K Čl. 31:

Podrobně se upravuje způsob předání funkcí mezi členem svazu, jemuž zanikl mandát a nově zvoleným členem svazu.

K zamezení vzniku případných sporů v souvislosti s předáním majetku, písemných dokumentů a administrativních pomůcek se zpracovává protokol o předání a převzetí veškerého materiálu, který podepisují předávající a přebírající člen svazu. Chybějící materiál nebo dokumenty se uvedou v samostatné příloze k protokolu. Protokol se zhotovuje ve třech výtiscích, z nichž každý má platnost originálu. Jeden výtisk se zakládá u orgánu svazu nebo organizační jednotky a po jednom výtisku obdrží předávající a přebírající člen svazu.

HLAVA IV

K Čl. 32:

Stanovy v ustanovení § 4 odst. 4 vymezují kooptaci jako možnost doplnění orgánu svazu nebo organizační jednotky. Současně ale nevylučují možnost doplnění orgánů svazu nebo organizační jednotky doplňovacími volbami nebo nastoupení náhradníků na uvolněné funkce. Vždy tak ale musí být učiněno na základě rozhodnutí příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky a schváleno na nejbližším zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Kooptací se rozumí zpravidla doplnění, případně rozšíření voleného orgánu svazu nebo organizační jednotky jeho vlastním rozhodnutím, jeho vlastní volbou (nikoliv tedy volbou uskutečněnou voliči tohoto orgánu svazu nebo organizační jednotky). Rozhodující je tedy spíše to, kdo nového člena volí než způsob volby. Kooptace je tedy právní nástroj, kterým si příslušným orgán svazu nebo organizační jednotky může vypomoci v případě, že se během funkčního období některý jeho člen své funkce vzdá, stane se pro výkon funkce nezpůsobilým či zemře. V takovém případě mohou zbývající členové orgánu svazu nebo organizační jednotky zajistit jeho řádné fungování tím, že přijmou na uvolněné místo jinou osobou, a to bez souhlasu orgánu svazu nebo organizační jednotky příslušného k volbě členů tohoto orgánu. Aby k takovému postupu mohlo dojít, musí být zároveň splněny následující podmínky:

- kooptace nesmí být stanovami vyloučena,
- statutární orgán musí být orgánem kolektivním, nikoli individuálním,
- i po uvolnění funkce člena orgánu svazu nebo organizační jednotky, na kterou má být kooptován náhradník, činí počet jeho zbývajících členů více než polovinu stanovami určeného celkového počtu členů orgánu svazu nebo organizační jednotky,
- kooptovaný člen splňuje podmínky pro členství v orgánu svazu nebo organizační jednotky určené zákonem a stanovami, zejména se musí jednat o osobu svéprávnou a bezúhonnou (ve smyslu ust. § 1205 občanského zákoníku) a splňující další podmínky určené stanovami např., že nevykonává funkci v jiném orgánu svazu nebo organizační jednotky apod.,
- rozhodnutí o kooptaci náhradníka učiní orgán svazu nebo organizační jednotky, který má být doplněn,
- kooptovaný člen bude ve funkci pouze dočasně, a to do nejbližšího zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky příslušného k jeho volbě a kooptovaný člen se svým dočasným členstvím v orgánu svazu nebo organizační jednotky souhlasí.

Vlastní kooptace se provede na zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky a výsledek kooptace bude uveden v usnesení ze zasedání orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Ve své podstatě demokratičtější je, pokud možno příslušné orgány doplňovat jiným způsobem, např. doplňovací volbou nebo příslušné funkce ponechat do konce volebního období uprázdněné (zpravidla příslušný orgán svazu nebo organizační jednotky rozhodne, že pokud do konce volebního období zbývá víc než rok, konají se doplňovací volby na zbytek volebního období, pokud zbývá méně než rok, zůstane mandát do konce volebního období uprázdněn).

HLAVA V

K Čl. 33:

K zajištění řádného průběhu voleb je zapracováno ustanovení, upravující oprávnění voliče podat námitku proti složení volební komise, průběhu voleb a jednání volební komise. Stanoví se postup jednání příslušného orgánu svazu nebo organizační jednotky o podané námitce.

Námitka představuje určitý odpor člena svazu proti průběhu, případně proti výsledku voleb. Aby nebyla námitka vyjádřena obecně, jsou do ustanovení odstavce 4 zakomponovány důvody, které vedou člena svazu k podání námitky a jaké musí mít námitka náležitosti.

Člen svazu má významné zákonné oprávnění, kterého může využít v případě, že orgán svazu nebo organizační jednotky jeho námitku zamítne. Jeho oprávnění spočívá v možnosti podat u soudu podle ust. § 258 občanského zákoníku návrh na neplatnost rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor se zákonem nebo stanovami (např. hlasování nebo neplatnost voleb).

ČÁST ČTVRTÁ

K Čl. 34:

Významným právním ustanovením JVŘ, které je upraveno volebním řádem je institut odvolacího řízení. V rámci tohoto institutu je zabezpečena ochrana oprávněných zájmů člena svazu, ale i jeho orgánů.

Jedním z důležitých právních úkonů v rámci institutu odvolacího řízení upraveného v odstavci 5 je autoremedura. Autoremedura je zvláštním způsobem vyřízení opravného prostředku v řízení, kdy o zrušení nebo změně rozhodnutí rozhoduje sám orgán svazu nebo organizační jednotky, který vydal původní rozhodnutí. Obecně ji orgán svazu nebo organizační jednotky provádí jen tehdy, vyhovuje-li plně podanému opravnému prostředku a členu svazu nevznikne újma, ledaže by s tím souhlasil. Jejím účelem je umožnit rychlou nápravu vlastní chyby orgánu svazu nebo organizační jednotky.

Tak jako v případě podání námitky má i v rámci odvolacího řízení člen svazu možnost podat u soudu návrh na neplatnost rozhodnutí orgánu svazu nebo organizační jednotky pro jeho rozpor se zákonem nebo stanovami, pokud mu v rámci autoremedury nebylo vyhověno.